

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 28 päivänä toukokuuta 2015

675/2015

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 2015

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaalaislain (301/2004) 60 §:n 3 momentti, 60 d §, 69 §:n 1 momentti ja 206 §:n 3 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 60 §:n 3 momentti ja 60 d § laissa 631/2011, sekä
lisätään lakiin uusi 69 b—69 g § seuraavasti:

4 luku

Oleskelu

60 §

Oleskeluluvan hakeminen

Hakemus jätetään Suomessa paikallispoliisille. Ensimmäistä oleskelulupaa koskeva hakemus jätetään ulkomailla Suomen edustustolle tai toisen Schengen-valtion edustustolle taikka ulkoiselle palveluntarjoajalle.

60 d §

Biometriset tunnisteet oleskelulupakorttia varten

Maahanmuuttovirasto, poliisi, rajavartiolaitos tai Suomen edustusto ottaa oleskelulupahakemuksen ja kansainvälistä suojelua

koskevan hakemuksen jättämisen yhteydessä hakijalta sormenjäljet jokaisesta sormesta oleskelulupakorttia varten.

Sormenjäljet jokaisesta sormesta oleskelulupakorttia varten voi ottaa oleskelulupahakemuksen jättämisen yhteydessä myös toisen Schengen-valtion edustusto tai ulkoinen palveluntarjoaja, jos tehtävän suorittamisesta on sen kanssa sovittu.

Jos sormenjälkien ottaminen on hakemusta jätettäessä tilapäisesti mahdotonta, hakija voidaan velvoittaa kohtuullisen ajan kuluessa täydentämään hakemustaan antamalla sormenjäljet.

Hakijan on liitettävä hakemukseen kasvokuvansa.

69 §

Ulkoasiainhallinto oleskelulupaviranomaisena

Suomen edustusto ottaa vastaan oleskelulupahakemuksen ulkomailla olevalta henki-

löltä ja tarkistaa, että hakemus on oikein täytetty ja että se sisältää tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

69 b §

Suomen edustuston oleskelulupatehtävien antaminen toisen Schengen-valtion edustustolle ja ulkoiselle palveluntarjoajalle

Ulkoasiainministeriö voi sisäministeriötä kuultuaan sopia Suomen edustustolle kuuluvien oleskelulupatehtävien antamisesta toisen Schengen-valtion edustustolle.

Jos tehtävien antaminen toisen Schengen-valtion edustustolle ei ole mahdollista, ulkoasiainministeriö voi sisäministeriötä kuultuaan sopia tehtävien antamisesta 28 §:ssä tarkoitetun ulkoisen palveluntarjoajan suoritettavaksi erityisissä olosuhteissa tai paikallisesta tilanteesta johtuvista syistä.

69 c §

Ulkoistamisessa annettavat tehtävät

Toisen Schengen-valtion edustustolle ja ulkoiselle palveluntarjoajalle voidaan antaa yksi tai useampi seuraavista oleskelulupatehtävistä:

- 1) oleskeluluvan hakemiseen liittyvien yleisten tietojen antaminen;
- 2) tietojen antaminen hakijalle vaadituista asiakirjoista tarkistusluettelon perusteella;
- 3) tietojen, hakemuksen ja käsittelymaksun vastaanottaminen sekä toimittaminen Suomen edustustolle;
- 4) hakijan henkilöllisyyden tarkistaminen;
- 5) biometristen tunnisteiden ottaminen ja tallentaminen;
- 6) ajanvarausten hoitaminen henkilökohtaista käyntiä varten Suomen edustustossa tai ulkoisen palveluntarjoajan luona;
- 7) oleskeluluvan hakijan kuulemiseen liittyvien järjestelyiden hoitaminen;
- 8) hakemukseen liittyvien lisäselvityspyyntöjen ja niihin saatujen vastausten välittäminen;
- 9) päätöksen tiedoksiannon välittäminen. Sopimuksessa lisäksi sovitaan, että hakija

ohjataan Suomen edustustoon, jos tehtävien hoitamisen yhteydessä ilmenee epäily hakijan henkilöllisyyttä osoittavan asiakirjan luotettavuudesta tai muun esitetyn asiakirjan todentämisyydestä taikka jos edustusto tai Maa- ja metsätalouden tutkimuskeskus katsoo, että asian selvittäminen vaatii henkilökohtaista asioimista edustustossa.

69 d §

Palvelumaksu

Ulkoisella palveluntarjoajalla on oikeus ottaa oleskeluluvan hakijalta palvelumaksu. Palvelumaksusta ja sen suuruudesta sovitaan ulkoasiainministeriön ja ulkoisen palveluntarjoajan kesken. Palvelumaksun on oltava kohdullinen ja myös oikeassa suhteessa kustannuksiin, joita ulkoiselle palveluntarjoajalle aiheutuu sen suorittaessa sille annettuja tehtäviä.

69 e §

Ulkoistamistoiminnan edellytykset

Ulkoisena palveluntarjoajana voi toimia oikeushenkilö:

- 1) joka ei ole konkurssissa ja on vakavarainen;
- 2) jonka toiminnasta vastuussa olevat henkilöt ja työntekijät ovat luotettaviksi todettuja ja koulutettu hoitamaan 69 c §:n mukaisia tehtäviä sekä sitoutuneita noudattamaan tietosuojaa vielä senkin jälkeen, kun eivät hoida tehtäviä;
- 3) jolla on tehtävien asianmukaisen hoitamisen edellyttämät turvalliset toimitilat, tietoliikenneyhteydet ja tietojärjestelmät sekä muut tekniset ja toiminnalliset valmiudet;
- 4) jolla on tarvittavat toimiluvat, rekisteröitymiset ja sopimukset, sekä jonka osalta on varmistuttu siitä, ettei eturistiriitaa ole olemassa;
- 5) joka sitoutuu noudattamaan toiminnassaan tehokasta tietosuojaa ja ulkoasiainministeriön tehtävien hoitamiseksi antamia menettely- ja muita ohjeita;
- 6) jonka henkilöstö kohtelee asiakkaita kunnioittavasti riippumatta asiakkaiden suku-

puolesta, rodusta tai etnisestä alkuperästä, uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta.

Tietosuojaan varmistamiseksi on estettävä kaikkina aikoina tietojen luvaton lukeminen, jäljentäminen, muuttaminen tai poistaminen, varsinkin siirrettäessä niitä Suomen edustustolle. Tiedot on siirrettävä ohjeiden mukaisesti ja salatusta muodossa mahdollisimman pian ja hävitettävä viipymättä siirtämisen jälkeen. Mahdolliset hakijan nimi, yhteystiedot ja passitiedot saadaan kuitenkin säilyttää myöhempää asiointia varten, kunnes päätöksen tiedoksianto on välitetty. Lisäksi on huolehdittava henkilötietojen suojaamisesta vahingossa tapahtuvalta tai laittomalta tuhoamiselta, vahingossa tapahtuvalta häviämiseltä, muuttamiselta ja luvattomalta luovuttamiselta tai käytöltä, sekä käsiteltävä tietoja ainoastaan siinä tarkoituksessa, mitä tehtävien suorittamisesta on sovittu.

Toisen Schengen-valtion kanssa tehtävään sopimukseen otetaan 69 c §:ssä mainittu lisäksi määräykset tämän pykälän 1 momentin 3, 5 ja 6 kohdasta ja 2 momentista sekä sopimuksen voimassaolosta, purkamisesta ja toiminnan valvonnasta. Ulkoisen palveluntarjoajan kanssa tehtävään sopimukseen otetaan näiden lisäksi määräykset 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdista, sopimussakosta sekä määräys, että sopimusta koskeviin riita-asioihin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä ja että riita-asia käsitellään suomalaisessa tuomioistuimessa.

69 f §

Ulkoistetun toiminnan valvonta

Ulkoasiainministeriö ja asianomainen Suomen edustusto valvovat toisen Schengen-valtion edustuston ja ulkoisen palveluntarjoajan toimintaa ja suorittavat tarkastuksia sen selvittämiseksi, että ne noudattavat tehtyä sopimusta. Valvonnan kohteena on toiminta kokonaisuudessaan ja erityisesti tietosuojaan toteutuminen.

Ulkoisen palveluntarjoajan on valvonnan suorittamiseksi sallittava pääsy tiloihinsa ilman ennakkovaroitusta, järjestelmien val-

vonta ja valvonnan tehokas suorittaminen muulla sovitulla tavalla.

Toisen Schengen-valtion edustuston ja ulkoisen palveluntarjoajan on raportoitava suorittamastaan valvonnasta ulkoasiainministeriölle ja ilmoitettava ulkoasiainministeriölle ja asianomaiselle Suomen edustustolle viipymättä mahdollisista turvallisuusrikkomuksista sekä tietojen väärinkäyttöä ja luvattonta käyttöä koskevista havainnoista.

69 g §

Sopimuksen purkaminen

Ulkoasiainministeriön on purettava tekemänsä sopimus, jos toisen Schengen-valtion edustusto tai ulkoinen palveluntarjoaja ei enää täytä 69 e §:n 1 momentin edellytyksiä tai ei noudata mainitun pykälän 2 momentin säännöksiä.

Jos toisen Schengen-valtion edustuston tai ulkoisen palveluntarjoajan toiminnassa on havaittu puutteita, eikä se ole sille annetussa määräajassa korjannut toimintaansa sopimuksen mukaiseksi, on ulkoasiainministeriön purettava sopimus. Ulkoasiainministeriö voi lisäksi purkaa sopimuksen, jos sen luottamus ulkoisen palveluntarjoajan toimintaan vaarantuu merkittävästi.

Ulkoasiainministeriön on viipymättä ilmoitettava sopimuksen purkamisesta ja 2 momentissa tarkoitetuista toiminnan puutteista sisäministeriölle ja Maahanmuuttovirastolle.

206 §

Tiedoksianto ulkomailla

Jollei ulkomaalainen ole ilmoittanut osoitettaan ulkomailla, tiedoksianto voidaan toimittaa lähettämällä päätös Suomen edustustoon, toisen Schengen-valtion edustustoon tai ulkoiselle palveluntarjoajalle siinä valtiossa, jonka kansalainen ulkomaalainen on tai jossa hän oleskelee. Tiedoksiannosta on laadittava kirjallinen todistus, josta käyvät ilmi tiedoksiannon toimittaja ja vastaanottaja sekä tiedoksiannon ajankohta. Jollei päätöstä voida luovuttaa ulkomaalaiselle tai hänen edustajal-

leen, päätöksen tiedoksiannon toimittamatta
jäämisestä on ilmoitettava päätöksen teh-
neelle viranomaiselle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesä-
kuuta 2015.

Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 2015

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Sisäministeri *Päivi Räsänen*